

(42 1.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 18/21 September 1914.)

De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 301 der Zitting 1913—1914.)

De ondergeteekenden hebben de eer op het Voorloopig Verslag van het afdelingsonderzoek van het wetsontwerp het navolgende te antwoorden.

Algemeene beschouwingen.

Het was den ondergeteekenden bijzonder aangenaam uit den aanhef van het Voorloopig Verslag te mogen ontwaren dat hunne opvatting althans aan sommige leden juist voorkwam en dat dezen zich met het wetsontwerp konden vereenigen. Is de Regeering, naar het oordeel dier leden, in het kiezen van een middenweg tusschen de zóó tegenstrijdige belangen, bij dit onderwerp betrokken, „geenszins ongelukkig” geweest, dan spruit dit hieruit voort, dat het wetsontwerp de vrucht is van nauwgezette overweging, waarbij gebruik gemaakt is kunnen worden van door verschillende belanghebbenden aan beide zijden verstrekte gegevens en inlichtingen.

Tegenover deze leden stonden echter de leden, die nog grootere tegemoetkomingen bepleitten aan de wenschen van de reproducenten en handelaren, zoomede de leden, die de voorgestelde uitbreiding van den termijn van artikel 50 met leede oogen hadden gezien. Waar deze beide groepen lijnrecht tegenovergestelde belangen bepleitten, is deze strijd een argument te meer voor de verkieslijkheid van den middenweg, welke door de Regeering werd voorgesteld. Inderdaad heeft de kennisgeving van hetgeen door iederen groep werd uiteengezet de ondergeteekenden niet doen wankelen in hunne overtuiging, dat zij bij het voorstel hadden te waken tegen eene regeling, die de belangen van slechts ééne zijde, welke van beide ook, zou bevorderen met algeheele veronachtzaming van de wenschen der tegenpartij. Eene korte beantwoording van de opmerkingen van het Voorloopig Verslag moge dit duidelijk maken.

I. De beweegredenen van het verlangen naar nog langere termijnen, zooals die in het Voorloopig Verslag uitvoerig werden uiteengezet, hebben den ondergeteekenden vooralsnog niet de overtuiging kunnen schenken, dat eene grootere verlenging dan het wetsontwerp bevat, de belangen van de wederpartij, van de makers van werken van letterkunde, wetenschap of kunst, niet onredelijk zou benadeelen.

Men verlieze toch niet uit het oog dat het grondbeginsel van art. 18 der Berner Conventie is de toepasselijkheid op vroegere werken, toepasselijkheid, waardoor in beginsel — dit blijkt ook a contrario uit de uitzonderingsbepaling van art. 13, 3de lid, van het Berlijnsch verdrag — ook de vroegere wettiglijk vervaardigde reproductiën worden getroffen. Wel mag ter wille van de billijkheid de nationale wetgever dit beginsel matigen, maar in eene terzijdestelling mag die matiging nimmer ontgaan. De buitenlandsche wetsbepalingen, die vergunnen zekere werken, hoezeer strijdig met de nieuwe wettelijke regeling, te blijven uitgeven en het aanmaakmateriaal, cliché's, platen, stereotiepen en dergelijke, te blijven gebruiken, zijn dan ook, naar het oordeel van ondergeteekenden, beslist in strijd althans met den geest van eerstgenoemd tractaatsartikel. Zelfs in

Duitschland, waar toch ongetwijfeld het uitgeversbedrijf zijne handelsbelangen weet te doen gelden, mocht dit aanmaakmateriaal slechts gedurende drie jaren worden gebruikt. Niet ten onrechte wordt de vrijheid, dit gebruik ongehinderd te doen voortduren, buitensporig genoemd. (1)

Wat in redelijkheid wél kan worden gevorderd is een termijn, waarbinnen eene regeling met de rechthebbenden op het auteursrecht omtrent de verdere uitgave kan worden getroffen, of wel de bij het inwerkingtreden der nieuwe regeling aanwezige voorraden kunnen worden uitverkocht, en de ondergeteekenden blijven van oordeel, dat de in het ingediend wetsontwerp voorgestelde termijnen in den regel aan dit doel zouden beantwoord hebben.

Aan de leden, die de contracten ter sprake brachten, welke de vertegenwoordigers van buitenlandsche vereenigingen van componisten en schrijvers hadden gesloten met, of voorgesteld aan, de ondernemers van inrichtingen, waar op grooter of kleiner schaal muziekuitvoeringen worden gegeven, worde opgemerkt, dat hierbij slechts voor een klein gedeelte overgangsrecht betrokken is. Immers het is dien ondernemers geenszins erom te doen alleen die muziek ten gehore te brengen die zij vóór ons toetreden tot de Berner Conventie — immers vóór 1 September 1912 — ten beste gegeven hebben, doch om ook de nieuwe muziek van buitenlandsche componisten te kunnen doen spelen. Deze quaestie nu wordt tot hare juiste verhoudingen teruggebracht — het gebruik van het woord „chantage” bewijst dat die verhoudingen somwijlen uit het oog worden verloren — indien men bedenkt, dat de bedoelde ondernemers ten slotte toch de vrijheid behouden, die een ieder heeft wien een contract wordt voorgelegd dat hem niet aanstaat, n.l. te weigeren het te bekrachtigen. Ware het dientengevolge te eenen male onmogelijk muziek te doen uitvoeren, tooneelstukken te doen opvoeren, dan zou de zaak anders staan, maar er is zulk een schat van uitstekende en ook van populaire muziek vrij van alle auteursrecht — b.v. alle Deutsche muziek van componisten, vóór 1884 overleden — dat de meer bedoelde ondernemers een machtig wapen in de hand hebben om de vertegenwoordigers der buitenlandsche „sociétés” en „Genossenschaften” tot het stellen van meer aannemelijke voorwaarden te dwingen. Dat die personen zich liever tot de Staten-Generaal en de Regeering wenden dan door eene krachtige actie van dit wapen gebruik te maken, is de schuld noch van de wet, noch van de Berner Conventie. Waarbij nog komt dat, zooals reeds in de Memorie van Toelichting is gezegd, tal van ondernemers door verhooging der toegangsprijzen „wegens auteursrechten” de aan de componisten betaalde kosten zich door het publiek vergoed zien.

Het feit dat bij een rechterlijk vonnis de bioscoopondernemer verantwoordelijk gesteld is voor de in zijne zaal uitgevoerde muziek niettegenstaande hij den chef van het orkest opgedragen had te zorgen voor de naleving der verplichtingen, uit het auteursrecht voortvloeiende, staat met de wettelijke regeling van het auteursrecht, en zeker met het overgangsrecht, slechts in een zeer verwijderd verband. Die beslissing ware, ten aanzien van de vraag of de ondernemer verantwoordelijk is, niet anders uitgevallen, indien, in plaats van inbreuk op auteursrecht, iedere andere onrechtmatige daad plaats had gevonden.

Wat nu betreft de vervaardigers van en handelaars in rollen en platen voor gramofonen en andere mechanische muziek-instrumenten, ook zij zouden door de voorgestelde verlenging nog tot 1 November 1917 gevrijwaard zijn geweest tegen ieder optreden van de zijde der binnen- en buitenlandsche componisten, wier muziek door die rollen en platen gereproduceerd was, een termijn, die in den regel ruimschoots voldoende zou zijn gebleken. Na het verstrijken van dit tijdvak zou voorzeker beslag gelegd kunnen worden zoowel op platen en rollen, hier te lande zonder toestemming van den componist vóór 1 September 1912 in den handel gebracht, als op buitenlandsche

(1) PAUL WAUWERMANS, La Convention de Berne révisée à Berlin, Bruxelles 1910, p. 152.

platen en rollen, krachtens het derde lid van art. 13 van het Berlijnsch tractaat zonder toestemming van den componist in een anderen Uniestaat in den handel gebracht en hier te lande ingevoerd. Immers, in de rechtsquaestie, in het adres der American Import C^o. besproken, deelen de ondergeteekenden het gevoelen der leden, die van oordeel waren dat het derde lid van art. 13 van het verdrag hier te lande toepassing mist. Nederland had het recht in zijne auteurswet eene bepaling op te nemen waardoor den rechten der Nederlandsche componisten eene zelfde beperking wordt opgelegd als genoemde bepaling behelst voor internationale verhoudingen. Nu dit intusschen niet is geschied, zoodat het recht der Nederlandsche componisten op dit punt aan geene andere beperking onderhevig is dan die van het algemeen geldend overgangsrecht, wordt, naar het oordeel van ondergeteekenden, de bepaling van art. 13, derde lid, voor ons land ter zijde gesteld door het groote beginsel van art. 4, eerste lid, van het Berlijnsch verdrag, een der grondslagen der Conventie, krachtens hetwelk auteurs van den éenen Uniestaat in een anderen niet minder rechten hebben dan de nationale kunstenaars.

De Regeering heeft bij het tot stand komen der Auteurswet 1912 ongetwijfeld hierom gemeend van artikel 13, derde lid, geen gebruik te moeten maken, omdat deze uitzondering op het algemeen beginsel van overgangsrecht der Conventie, tot stand gekomen op verlangen van landen met eene bloeiende en krachtige industrie op dit gebied, van geene genoegzame waarde zou zijn voor ons land, waar vóór ons toetreden het vervaardigen van platen en rollen naar binnen- of buitenlandsche muziek al een zeer onbeduidenden omvang had.

Nederland heeft in deze het voorbeeld gevolgd van Italië, een land waar toepassing van art. 13, derde lid, veel meer reden van bestaan had gehad dan ten onzent, daar het toch eene veel meer beteekenende gramfoonplaat-industrie bezit dan wij.

Dat buitenlandsche componisten op dit ondergeschikt punt — eene quaestie waarvan het belang om zoo te zeggen iederen dag geringer wordt — hier te lande eene bescherming vinden die zij in hun eigen land missen, is niets vreemds: volgens art. 4, tweede lid, der Conventie kan men in een land der Unie bescherming inroepen ook al wordt het werk in het land van oorsprong in het geheel niet beschermd. En, wat dit bijzonder punt betreft, de bepaling van art. 13, laatste lid, is juist in het leven geroepen voor gevallen als waarin Italië en Nederland te dezen opzichte verkeerden. Men zie ook art. 16, tweede lid, van het Berlijnsch verdrag.

Terecht werd, naar het oordeel van ondergeteekenden, door verscheidene leden de meening uitgesproken, dat het denkbeeld om den rechter in bepaalde gevallen de te betalen vergoeding te doen vaststellen, allermint eene goede oplossing moest worden geacht. Geenszins denkbeeldig is het gevaar dat de rechter eenzijdig zou worden voorgelicht; ook zou hij vaak niet voldoende rekening kunnen houden met het verlangen van den kunstenaar of zijne erven om minderwaardige reproductiën geheel te weren; om van andere, voor de hand liggende, bezwaren niet te gewagen.

Maar ook de wenschen, geuit in het verzoekschrift der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, zijn niet voor inwilliging vatbaar. Dergelijke bepalingen zouden het goed recht van de makers der betrokken werken, nedergelegd in artikel 18 der Conventie, al te zeer miskennen. Zooals boven reeds gezegd, zelfs in Duitschland is het vrij gebruik van aanmaakmateriaal tot slechts drie jaren beperkt. Werd ook slechts de minst ver strekkende der drie wenschen van de Vereeniging ingewilligd, dan zou in strijd worden gehandeld althans met den geest — bij den derden zelfs met de letter — van het zoeven genoemd artikel van het Berlijnsch verdrag.

Ook het maken van een onderscheid tusschen „rechtstreekschen ongewijzigden nadruk” en vertalingen en andere bewerkingen van het origineel zou auteursrechtelijk onjuist zijn: bij beide soorten van veeelvoudingen wordt gebruik gemaakt van

het werk van een ander, gebruik dat alleen den maker en zijn rechtverkrijgenden vrijstaat. Het verschil is louter quantitief en onvoldoende om zulk een sterk sprekend rechtsverschil te schragen.

In tegenstelling met de leden die één zelfden termijn, den langsten, voor alle veeelvoudingen wenschten, blijven de ondergeteekenden van meening dat het onrecht tegenover de makers der origineele werken zou zijn een langeren termijn te stellen dan volstrekt noodzakelijk is: de bij het ontwerp voorgestelde termijnen nu hielden rekening met den verschillenden aard der werken en waren naar het oordeel van deskundigen, die welwillend van hunne meening deden blijken, voldoende om de overgroote meerderheid der aanwezige voorraden van de hand te zetten.

Hoewel dit punt te eenen male buiten de sfeer van het aanhangig wetsontwerp ligt, willen de ondergeteekenden wel mededeelen, dat huns inziens voor eene algeheele herziening der Auteurswet 1912 de tijd nog in geenen deele is aangebroken. Dat de wet minder wenschelijke bepalingen bevat, is ontegenzeggelijk juist, maar, vermits er daaronder ook zijn die door de aanneming van amendementen tegen het advies der toenmalige Regeering haar plaats in de wet hebben gevonden, zou het niet aangaan door eene herziening der wet het debat van nauwelijks twee jaar geleden weder te heropenen. Van „overdreven strenge” bepalingen in den zin van het Voorloopig Verslag is den ondergeteekenden niet gebleken. Noch in verband hiermede, noch naar aanleiding van de beweerde misstanden, waarover boven reeds het een en ander is gezegd, acht de Regeering eene enquête-commissie, zooals in het Voorloopig Verslag bedoeld, noodzakelijk. Vooral met het oog op den korten duur der werking, terwijl de overgangsperiode nog niet eens is afgelopen, zou eene enquête-commissie, zooals werd verlangd, nutteloos zijn.

Wel echter is de Regeering bereid de instelling te bevorderen van eene commissie ten einde te onderzoeken welke bepalingen van overgangsrecht in de plaats van het thans geldend art. 50 waren te stellen, bepalingen, die eene voor beide groepen van belanghebbenden bevredigende oplossing van dit moeilijk vraagstuk zouden geven. Ook na de kennisneming van het Voorloopig Verslag zou de Regeering haar voorstel kunnen handhaven, maar ter wille van het gemeen overleg is zij te rade geworden thans den termijn van art. 50 met één jaar te verlengen, ten einde eene commissie de gelegenheid te verschaffen de bouwstoffen voor eene definitieve regeling van het overgangsrecht te vergaren en in een concreet voorstel te belichamen. Het Gewijzigd Ontwerp van Wet strekt om de uitvoering van dit voornemen mogelijk te maken.

II. Hebben de leden, onder I bedoeld, te weinig rekening gehouden met de rechtmatige aanspraken der makers van letterkundige, wetenschappelijke of kunstwerken, ook hunne tegenstanders, die in het wetsvoorstel eene onrechtmatige benadeeling van de kunstenaars zagen, hebben, naar de overtuiging der Regeering, niet voldoende gelet op de billijke wenschen van de wederpartij.

Wat men ook ter verdediging van het eenzijdig auteursstandpunt moge aanvoeren, kan niet wegwischen, dat de overgangsbepalingen der Auteurswet 1912, zooals zij in haar geheel zouden hebben geluid indien het voorgesteld ontwerp wetskracht hadde erlangd, voor de makers van beschermde werken, bij buitenlandsche wetsbepalingen vergeleken, gunstig waren geweest. Wel niet op buitensporige wijze, daar de ondergeteekenden met hunne ambtsvoorgangers van oordeel zijn dat verschillende der buitenlandsche wetsbepalingen zich te zeer op een uitgeversstandpunt hebben gesteld en niet voldoende recht hebben doen wedervaren aan het belangrijk beginsel van art. 18, eerste lid, van het Berlijnsch verdrag. Maar het blijft toch een feit dat de overgangsbepaling der Nederlandsche Auteurswet, ook met de voorgestelde wijziging, de makers der beschermde werken gunstig behandelt. Meende de Regeering, ten einde andere belanghebbenden te behoeden tegen ernstig

geldelijk nadeel, eene kleine wijziging te moeten voorstellen, dan kan daarin nog niet voldoende reden gelegen zijn tot een zoo ernstig verzet als waarvan thans gebleken is. Van strijd met den geest der Auteurswet kan dan ook in werkelijkheid geen sprake zijn.

Wat nu het adres der Commissie voor het Auteursrecht van Beeldende Kunstenaars betreft, de Regeering waardeert zeer zeker de goede bedoeling van de leiders dier beweging en van hen die zich daarbij hebben aangesloten. Maar men verlieze niet uit het oog, dat die beweging eerst na, en vermoedelijk ook wel tengevolge van, de actie der uitgevers en boekhandelaren is ontstaan; vooral echter worde niet over het hoofd gezien, dat door de verzekering van gematigdheid in het stellen van eischen, die de toetredenen hebben gegeven, slechts aan een gedeelte der bezwaren wordt tegemoet gekomen. Werken van letterkunde, muziek, fotografieën, dit alles wordt ter zijde gelaten.

Terecht wordt er op gewezen dat de voorgestelde rechterlijke tusschenkomst een in normale omstandigheden niet in ons recht passende maatregel moet worden geacht en voor invoering niet vatbaar schijnt. Maar de gedachtensprong is wel eenigszins vermetel als zoude daarom de wetgever nu ook zich geheel van maatregelen moeten onthouden, in verband staande met het feitelijk overwicht dat eene der partijen in zake prijsbepaling over de andere kan uitoefenen.

III. Reeds hierboven hebben de ondergeteekenden uiteengezet dat en waarom een onderzoek naar de werking der Auteurswet hun thans onnoodig en ongewenscht voorkomt. Doch uit het bovenstaande zullen de leden, in deze paragraaf van het Voorloopig Verslag aan het woord, hebben vernomen, dat, indien het hunne bedoeling is dat een onderzoek worde ingesteld naar de meest billijke bepalingen van overgangsrecht, de Regeering hunne opvatting tot de hare heeft gemaakt. Ook den ondergeteekenden wil het voorkomen, dat, wanneer nu de uitgevers nog gedurende een jaar in de gelegenheid zullen zijn afdrucken te vervaardigen van bestaande verveelvoudigingen, daaruit niet mag worden afgeleid dat bij eene nadere regeling ook gelegenheid zal worden gegeven om alle inmiddels vervaardigde oplagen van de hand te zetten. M. a. w. gedurende het jaar 1 November 1914—1 November 1915 blijft de rechtsverhouding dezelfde als zij in het thans loopend tweejarig tijdvak is.

IV. Gaarne voldocnde aan het verzoek der Commissie van Rapporteurs om de meening der Regeering te vernemen omtrent den in het Voorloopig Verslag weergegeven inhoud der adressen, bij de Kamer ingekomen, moeten de ondergeteekenden daaraan de algemeene opmerking vooraf doen gaan, dat men bij de beschouwing dezer adressen niet uit het oog verlieze, dat daar eenzijdig de belangen van ééne der betrokken partijen worden bepleit. Dit is natuurlijk der belanghebbenden goed recht. Maar dit feit vermindert in belangrijke mate de waarde van die adressen als bouwstof voor eene juiste en billijke regeling.

Zoo zien wij reeds dadelijk dat het eerstgenoemd adres, dat van K. GROESBEEK, lid der firma's SCHELTEMA en HOLKEMA'S Boekhandel, en E. J. VAN WISSELINGH & Co. te Amsterdam, uitsluitend op uitgeversstandpunt staat. Hierboven is er reeds op gewezen dat, indien werkelijk vergund werd het aanmaakmateriaal te blijven benutten, het auteursrecht op het oorspronkelijk werk feitelijk waardeloos zou zijn.

Indien de toestemming der schilders verkregen is voor het maken van de cliché's, zal deze, wel niet altoos maar toch zeer vaak, te bewijzen zijn, zoo niet uit bepaalde schriftelijke verklaringen, dan toch allicht uit brieven en andere bescheiden, misschien ook door getuigen of zelfs door den decisoren of suppletoren eed; ten onrechte meenen sommigen, dat de vergunning tot het gebruik van een werk, evenals de overdracht van auteursrecht, aan eene akte gebonden is. En kan de uitgever door eenig middel bewijzen, dat hij die toestemming

des makers indertijd werkelijk verkregen heeft, dan is hij natuurlijk geheel onafhankelijk van de overgangsbepalingen en kunnen zijne cliché's te allen tijde worden benut.

Wat nu die kostbare cliché's betreft, verlieze men weder niet uit het oog, dat de eigenlijke waarde in de verste verte niet gelijk is op de kosten van aanmaak. Indien men eens onderzocht welke de tegenwoordige waarde is — afgescheiden van de quaestie van het auteursrecht — der cliché's, die indertijd f 40 000 gekost hebben, dan zou men tot een veel minder indrukwekkend bedrag komen.

Ook het adres-DE HEER e. a. wenscht iets dat voor verwezenlijking niet vatbaar is. Aan de wet terugwerkende kracht ontnemen voor zoover zij buitenlandsche uitgaven betreft, ware dubbel zondigen tegen het Berlijnsch verdrag, daar toch de terugwerkende kracht uitdrukkelijk als beginsel daarin is vooropgesteld, en bovendien vreemde auteurs niet achter gesteld mogen worden bij de landskinderen.

Onjuist is voorts de opvatting als had een onderscheid gemaakt behooren te worden tusschen directen nadruk en speciale bewerkingen van muziekstukken voor Nederland. Beide toch zijn, zooals hierboven reeds werd opgemerkt, een krachtens de Auteurswet ongeoorloofd gebruik maken van eens anders werk, zoodat het verschil tusschen beide louter quantitatief is; afgescheiden nog daarvan, dat het „speciaal bewerken voor Nederland” van muziekstukken toch in werkelijkheid van het nadrukken van de muziek niet zoo veel zal verschillen.

Eene eigenaardige plaats te midden van de adressen bekleedt dat van de Vereeniging van Muziekhandelaren en -uitgevers in Nederland. Daaruit blijkt, dat deze uitgevers en handelaren meer rekening hebben gehouden met het komende auteursrecht dan die van vertalingen, en vooral meer dan de uitgevers van reproductiën van kunstwerken. Gaarne zou de Regeering aan den wensch van dit adres gevolg hebben gegeven en den overgangstermijn, wat muziekwerken betreft, ongewijzigd hebben gehandhaafd, ware het niet dat andere belanghebbenden bij de uitgave van muziekwerken — men zie het adres-DE HEER e. a. — zelfs de voorgestelde verlenging van den overgangstermijn met drie jaren niet voldoende achten om hunne belangen voldoende te beveiligen. Intusschen zal de in te stellen commissie ongetwijfeld ook van dezen wensch met belangstelling kennis nemen.

Artikelen.

Artikel 1.

Wijziging van art. 50 der Auteurswet 1912.

Het moge den ondergeteekenden vergund zijn thans slechts die vragen en opmerkingen van het Voorloopig Verslag ten aanzien van dit artikel te bespreken, welke ook op den in het Gewijzigd Ontwerp voorgestelden tekst betrekking kunnen hebben.

Ondergeteekenden kunnen dan in de eerste plaats niet toegeven, dat de uitdrukking „exemplaren van verveelvoudigingen” onjuist zou zijn. Het woord „verveelvoudiging” komt in de Auteurswet niet alleen voor in materieelen zin, zooals het Voorloopig Verslag op het voetspoor van het adres der Commissie voor het auteursrecht van beeldende kunstenaars meent, doch ook in den zin van geestesarbeid (art. 13), hierin het spraakgebruik volgende, dat eene „reproductie” noemt nu eens het tastbaar exemplaar, dan weder de bewerking in geestelijken zin. (1) Om nu boven allen twijfel te stellen dat hier het woord „verveelvoudiging” in den materieelen zin moet worden opgevat, kwam het ter wille van de duidelijkheid wenschelijk voor het woord „exemplaren” te bezigen.

(1) Ook het woord „boek” wordt in die dubbele beteekenis gebezigd; een „mooi boek” kan, al naar het zinsverband, beteekenen een fraai werk van letterkunde of een fraai voortbrengsel van typografie en boekbindkunst.

De opvatting van meer vermeld adres als zou het bestaande art. 50 niet veroorloven platen of boeken te herdrukken, kan mede niet voor juist gehouden worden. Wat eischt ten deze art. 50? Dat de betrokken persoon vóór 1 September 1912 wettiglijk „eenige verveelvoudiging . . . heeft openbaar gemaakt”, dus eene vertaling of gravure of fotografie heeft uitgegeven. Het woord „verveelvoudiging” heeft hier, evenals in art. 13, de beteekenis van geestelijk werk. Die verveelvoudiging mag worden verspreid en verkocht, twee jaren lang; wanneer de voorradige exemplaren vervaardigd zijn, daarnaar vraagt de wetsbepaling niet; zij vordert alleen, dat het werk, de verveelvoudiging, in het licht zij verschenen vóór 1 September 1912.

Erkend moet intusschen worden, dat deze bedoeling van het artikel nog duidelijker aan het licht ware getreden, indien het woord „verveelvoudigingen” in het enkelvoud gebezigd ware. Deze verbetering kon thans te eer worden aangebracht, vermits het wenschelijk voorkomt de bedoeling met zooveel woorden in de wet neder te leggen en zoodoende rechterlijke uitspraken onmogelijk te maken als een vonnis der arrondissements-rechtbank te Rotterdam (1), waarin de opvatting van het besproken adres gehuldigd wordt.

Artikel 2.

De ondergeteekenden kunnen niet beamen dat het artikel onduidelijk zoude zijn en eene splitsing zou behoeven. Juist vermits de Auteurswet ook in Nederlandsch-Indië werkt, is het noodig ook de wijziging voor Nederlandsch-Indië verbindend te verklaren. (Men zie ook art. 122 Grondwet.) In de West-Indische bezittingen is het auteursrecht in aansluiting aan de bepalingen der Auteurswet 1912 bij koloniale verordening geregeld.

De Minister van Justitie,
B. ORT.

De Minister van Koloniën,
TH. B. PLEYTE.

(42. 2.)

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in afwachting van eene nadere regeling, thans reeds wenschelijk is wijziging te brengen in de Overgangsbepalingen der Auteurswet 1912, ten einde uitgevers en anderen te behoeden tegen het gevaar van ernstig geldelijk nadeel;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

In het voorlaatste lid van artikel 50 der Auteurswet 1912 worden de woorden „openbaar gemaakte verveelvoudigingen” vervangen door: „openbaar gemaakte verveelvoudiging, ook wat betreft later vervaardigde exemplaren”.

In het laatste lid van genoemd artikel wordt in plaats van „twee jaren” gelezen „drie jaren”.

Artikel 2.

Deze wet is ook verbindend voor Nederlandsch-Indië; zij treedt in werking in het Rijk in Europa op 1 November 1914 en in Nederlandsch-Indië, voor zooveel Java en Madoera betreft, op 20 Januari 1915 en voor zooveel aangaat de bezittingen buiten Java en Madoera, op 31 Maart 1915.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Koloniën,

(1) N.l. van 23 Februari 1914, Ned. Jur. 1914, blz. 525 vlg.